

N:o 78.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående försäljning af två till förra militiebostället Visteby n:o 1 i Uppsala län hörande ägoskiften jämte ett mindre jordområde; gifven Stockholms slott den 8 mars 1907.

Under åberopande af bilagda utdrag af statsrådsprotokollet för denna dag, vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att medgifva, dels att två till förra fänriksbostället 1 mantal Visteby n:o 1 i Rasbo socken och Rasbo härad af Uppsala län hörande ägoskiften, Sandbolsskiftet och Långlötsskiftet, må från egendomen afsöndras och försäljas, Sandbolsskiftet, omfattande å en af O. R. af Uhr vid laga skifte åren 1850—1851 upprättad karta öfver ägora till Visteby by ägofigurerna n:is 7, 8, 13—19, 19½, 22—24, 24¼, 24½, 25, 448 och 449 samt delar af ägofigurerna n:ris 6, 12, 20, 26, 450 och 485 med en sammanlagd areal af 4 hektar 22,2 ar, mot en köpeskilling af 1,500 kronor och Långlötsskiftet, bestående af ägofigurerna n:ris 507—515 och 517—525 samt del af ägofiguren n:o 516 å samma karta med en sammanlagd areal af 2 hektar 2,3 ar, mot en köpeskilling af 610 kronor, samt båda i öfrigt på de i 8:de och följande momenten af kungl. skrifvelsen till domänstyrelsen den 25 september 1896 angående bestämmelser att tjäna till efter rättelse i fråga om lägenhetens upplåtande från kronans jordbruksdomäner angifna villkor och med tillträdesrätt för köpare den 14 mars 1908,

dels att ett å samma karta med röda linjer utmärkt, öster om Vistebyån invid skogsängsvägen och midt emot skolan beläget område

om 39 ar, bestående af delar af ägofigurerna n:ris 394, 394 $\frac{1}{2}$ och 394 $\frac{3}{4}$, likaledes må från hemmanet afsöndras samt mot en köpeskilling af 100 kronor och i öfrigt på de i 6:te momentet af förenämnda skrifvelse angifva villkor försäljas till änkan Johanna Eriksson med tillträdesrätt den 14 mars 1908,

dels ock att de medel, som genom ifrågavarande försäljningar inflyta, må, på samma sätt som köpeskillingarna för försälda mindre kronoegendomar, användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsodling tjänlig mark.

De till ärendet hörande handlingar och karta skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres sjukdom:

GUSTAF.

Alfred Petersson.

*Utdrag af protokollet öfver jordbruksärenden, hållet inför Hans
Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten, i statsrådet å
Stockholms slott den 8 mars 1907.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern LINDMAN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena TROLLE,
Statsråden: TINGSTEN,
ALBERT PETERSSON,
ALFRED PETERSSON,
HEDERSTIERNA,
DYRSSEN,
HAMMARSKJÖLD,
ROOS,
JUHLIN,
SWARTZ.

Departementschefen, statsrådet Alfred Petersson anförde vidare:
I underdånig skrifvelse den 20 sistlidne juli har domänstyrelsen
anmält, att vid den 5 september 1905 å förra fänriksbostället 1 mantal
Visteby n:o 1 i Rasbo socken och Rasbo härad af Uppsala län hållen
uppskattning för förnyad utarrendering från den 14 mars 1908 af detta
hemman, som lämnade mer än 600 kronor i årligt arrende, uppskatt-
ningsmännen väckt förslag om afsöndring och försäljning af vissa till
hemmanet hörande ägoområden; och har domänstyrelsen under åberopande

af 7:de momentet i nådiga skrifvelsen till styrelsen den 25 september 1896 angående bestämmelser att tjäna till efterrättelse i fråga om lägenheters upplåtande från kronans jordbruksdomäner, underställt den sålunda väckta frågan Kungl. Maj:ts nådiga pröfning. Därvid har domänstyrelsen tillika öfverlämnat instrumentet öfver förenämnda uppskattning samt öfriga ärendet tillhörande handlingar, däribland en af O. R. af Uhr vid laga skifte åren 1850—1851 upprättad karta öfver ägora till Visteby by samt en af förste landtmätaren F. W. Mossberg år 1904 öfver hemmanet uppgjord beskrifning.

Af omförmälda handlingar inhämtas,

att hemmanet innehåller en sammanlagd areal af 105 hektar 40,7 ar;

att uppskattningsmännen ansett det så kallade Sandbolsskiftet, som bestode af ett å förenämnda karta till sina gränser utmärkt område, innefattande ägofigurerna n:ris 7, 8, 13—19, 19¹/₂, 22—24, 24¹/₄, 24¹/₂, 25, 448, 449 samt delar af ägofigurerna n:ris 6, 12, 20, 26, 450 och 485 med en sammanlagd areal af 4 hektar 22,2 ar, samt det så kallade Långlötsskiftet, bestående af ägofigurerna n:ris 507—515, 517—525 samt del af ägofiguren n:o 516 med en sammanlagd areal af 2 hektar 2,3 ar, böra från hemmanet afsöndras och hvart för sig försäljas;

att såsom skäl därför anförts, att nämnda skiften låge skilda från hemmanets öfriga ägor, Sandbolsskiftet på ett afstånd af 3 kilometer och Långlötsskiftet på ett afstånd af 2,5 kilometer ifrån hufvudgården;

att berörda båda ägoskiften åsatts följande saluvärden nämligen Sandbolsskiftet 1,500 kronor och Långlötsskiftet 610 kronor;

att uppskattningsmännen därjämte hemställt, att hemmanets nuvarande arrendator änkan Johanna Eriksson måtte medgifvas att mot ett uppskattadt pris af 100 kronor till sig lösa ett å kartan med röda linjer utmärkt, öster om Vistebyån invid skogsängsvägen och midt emot skolan beläget område, bestående af delar af ägofigurerna n:ris 394, 394¹/₂ och 394³/₄, hvilket område med en sammanlagd areal af 39 ar följaktligen likaledes borde från hemmanet afsöndras;

samt att Kungl. Maj:ts befallningshafvande instämt i hvad uppskattningsmännen sålunda hemställt, men då sistberörda område icke vore bebyggdt med Johanna Eriksson tillhöriga åbyggnader, ansett sig icke böra från henne infordra köpeanbud å området i fråga.

För egen del har domänstyrelsen meddelat, att styrelsen i likhet med ortmyndigheterna ansåge Sandbolsskiftet och Långlötsskiftet böra från hemmanet afsöndras och hvart för sig försäljas. Däremot har sty-

relsen funnit afsöndring af det till upplåtelse åt Johanna Eriksson föreslagna området icke böra äga rum. Såsom skäl härför har styrelsen anfört, att syftet härmed uppenbarligen vore att åt hemmanets nuvarande arrendator bereda eget hem, men att härvid borde beaktas, å ena sidan, att arrendatorn antagligen komme att medgifvas optionsrätt vid hemmanets förnyade utarrendering, samt, å andra sidan, att bestämmelserna i ofvannämnda nådiga skrifvelse den 25 september 1896 angående hembud till innehafvaren af med enskildt bostadshus försedd lägenhet icke vore i förevarande fall tillämpliga.

Lika med domänstyrelsen anser jag anledning icke föreligga att i kronans ägo bibehålla Sandbolsskiftet och Långlötsskiftet.

Hvad därefter angår frågan om upplåtelse af ett jordområde till Johanna Eriksson, har jag ansett den omständigheten, att området i fråga icke är bebyggt med henne tillhöriga hus, icke i förevarande fall, där det gäller att bereda eget hem åt änkan efter en förutvarande arrendator, som, liksom Johanna Eriksson själf under den tid hon efter mannens död innehaft arrendet, vitsordats hafva på ett synnerligen förtjänstfullt sätt skött egendomen, böra utgöra hinder för bifall till hvad uppskattningsmännen härutinnan föreslagit. Jag har för den skull låtit genom Kungl. Maj:ts befallningshafvande förelägga Johanna Eriksson att inkomma med förklaring, huruvida hon önskade att för det af uppskattningsmännen beräknade pris inköpa området i fråga, och har Kungl. Maj:ts befallningshafvande med skrifvelse den 15 nästlidne februari öfverlämnat ett med till vederhäftigheten styrkt borgen försedt anbud från Johanna Eriksson att till åsatta saluvärdet tillösa sig ifrågavarande område.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte i nådig proposition föreslå Riksdagen att medgifva,

dels att ifrågavarande två till förra fänriksbostället 1 mantal Visteby n:o 1 i Rasbo socken och Rasbo härad af Uppsala län hörande ägoskiften, Sandbolsskiftet och Långlötsskiftet, må från egendomen afsöndras och försäljas, Sandbolsskiftet, omfattande å förberörda karta ägofigurerna n:ris 7, 8, 13—19, 19¹/₂, 22—24, 24¹/₄, 24¹/₂, 25, 448 och 449 samt delar af ägofigurerna n:ris 6, 12, 20, 26, 450 och 485 med en sammanlagd areal af 4 hektar 22,2 ar, mot en köpeskilling af 1,500 kronor och Långlötsskiftet, bestående af ägofigurerna n:ris 507—515 och 517—525 samt del af ägofiguren n:o 516 å samma karta med en sammanlagd areal af 2 hektar 2,3 ar, mot en köpeskilling af 610 kronor,

samt båda i öfrigt på de i 8:de och följande momenten af förutnämnda nådiga skrifvelse till domänstyrelsen den 25 september 1896 angifna villkor och med tillträdesrätt för köpare den 14 mars 1908,

dels att berörda af delar af ägofigurerna n:ris 394, 394 $\frac{1}{2}$ och 394 $\frac{3}{4}$ bestående område om 39 ar likaledes må från hemmanet afsöndras samt mot en köpeskilling af 100 kronor och i öfrigt på de i 6:te momentet af nådiga skrifvelsen den 25 september 1896 angifna villkor försäljas till änkan Johanna Eriksson med tillträdesrätt den 14 mars 1908,

dels ock att de medel, som genom ifrågavarande försäljningar inflyta, må, på samma sätt som köpeskillingarna för försälda mindre kronoegendomar, användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsodling tjänlig mark.

Till denna af statsrådets öfrige ledamöter biträdda hemställen behagade Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten, lämna nådigt bifall samt förordnade, att proposition i ämnet af den lydelse, bilaga . . . till detta protokoll utvisar, skulle till Riksdagen aflätas.

Ur protokollet:

Nils Lange.